

Oponentský posudok k bakalárskej práci Kateřiny Olivovej (ATD FaVU VUT, Brno)

Keď ma Kateřina Olivová, študentka štvrtého ročníka Ateliéru Telového designu, oslovila na vypracovanie oponentského posudku na jej bakalársky projekt, chvíľu som váhala, či si vybrala správne, no bola som si viac než istá, že ak neodmietnem, čaká ma zaujímavá skúsenosť. Váhala som, pretože sa nepovažujem za odborníčku v oblasti tela, jeho designu a ani problematiky s ním spojenej. Pohybujem sa najmä v oblasti mediálneho umenia, experimentálnej hudby a aktivistických projektov pracujúcich s verejným priestorom a urbanizmom. Samozrejme i v nich sa objavuje otázka prežívania sa, tela, jednotlivca a jeho vzťahu k okoliu. No ide tu napríklad o identity rovnocenne vegetujúce vo virtuálnej realite, sieťové kolaborácie, zdieľanie ideí, zvukové performance, ktoré poslucháča (do)nútiť prehodnotiť svoje hranice telesnosti a vnímania, či radikálne skúmanie šedých zón verejného priestoru.

Počas môjho krátkeho pôsobenia v Brne som stihla postrehnúť, že apatický odpor ku klauzúram a iným ďalším hodnoteniam „Komisie“, je už tak trocha povinnou súčasťou životného štýlu určitej časti študentov FaVU VUT. Kateřina sa tiež netají tým, že ju (citujem) „klauzury serou“, no sama aktívne skúmala, či to tak majú aj ostatní. Výsledok výskumu: majú. (Zdroj: záznam performance *Klauzurky*, r. 2008). Preto hneď na úvod posudku prehlasujem, že som sa snažila na jej doterajšie i budúce dielo nazerať zodpovedne a všetky kritické poznámky sú len podnetmi na dialóg. Posudok zámerne píšem neformálnym štýlom. Snáď ho tak študentka skôr prijme, ale vážená komisia sa neurazí.

Kateřina Olivová vo svojej tvorbe priebežne prichádza s viacerými témami - ne/rovnosť vzťahov medzi pohlaviami, feminizmus, zmysel umenia, vzťah umenia a spoločnosti, hudobná nadprodukcia, ego, telo, sex, závislosti. Odvaha vyberať si tieto „veľké“ témy je mi sympatická, no pre autorku vlastne zväzujúca. Z niektorých akcií cítiť, že prvotné nadšenie a pocit pochopenia témy, vystrieda náročnosť a nedostatok systematického prístupu, ktorý potom odsúdi hodnotný materiál k dokumentárnemu polotovaru (prezentácia projektu *Vaggaga*, klauzúry, r. 2009). Väčšinu tém spracováva vo forme akcií vo verejnom priestore - performance, happeningov a netradičných stretnutí. Mená umelcov, ktorí určovali tento smer a dnes má už pravdepodobne zmysel robiť len dôkladné remaky ich diel (alebo radšej niečo celkom iné), na tomto mieste zámerne nespomínam. Kateřina svoje inšpirácie a umelecké vzory určite rada odhalí v záverečnej diskusii. Akademická pôda nech je pre mladú autorku akýmsi „bezpečným závetrím“ a zárukou, že čím viac ich bude (mať a vedieť), tým lepšie. Po skončení školy to už totiž bude možno naopak.

Silnou stránkou autorkiných akcií je schopnosť zneistiť publikum, respektíve náhodného či vybraného účastníka jej happeningu. S trochou nadsázky snáď môžeme tvrdiť, že tridsaťdva mladých mužov možno dodnes nosí v hlave otázku, či s nimi Kateřina chcela naozaj „spáť“, skupina turistov si z Prahy odniesla neurčité fotografie mladej ženy, ktorá „musí chlastať“, stovky návštevníkov Muzejní noci premášľajú, či priviazanej slečne nebola v galérii zima a divadelné publikum vo Frýdku Místku sa pravdepodobne dodnes neprenieslo nad tri „tupé“ slečny na javisku. Rovnako ja dnes celý deň premýšľam, či sa Kateřine skutočne zdá najlepšiou pesničkou na svete *Forever young* od Alphaville a tiež, či jej umenie je, ako sama tvrdí, „její celý život“. Stačí to však?

Dôležitou informáciou, v skutočnosti pre mňa je, ako autorkou vy/skúmané vzťahy a závislosti vníma napokon ona sama. Ako rôzne sa vysporiadávajú súčasné ženy s jej prosbou o fotku ich vagíny a ich potrebou ne/zverejniť intímne časti svojho tela? Zaujímajú ma i výsledky jej výskumu, „procesu“, ako svoju tvorbu označuje. Má zmysel vybrať sa cestou konceptu a napokon zostať len pri zázname situácií?

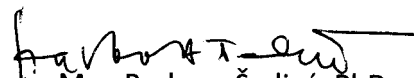
Dnes Kateřinu, zároveň studentku teoretického odboru dějin umění (Filozofická fakulta MU, Brno), nejvíce zaujímá vztah umění a teorie, vztah umělce a kurátora, a možnosti nabírání klasických institucí. Sama se pohybuje v oboch rovinách. Tvoří a je také aktivní kurátorkou (např. Galerie Umakart, Klub Leitnerova, Galerie Sýpka), a iniciátorkou často velmi neformálních, no věřím, že pro místní komunitu hodnotných, uměleckých akcí (*Velvet Background* – guerillová akce v Dome umění města Brna, *A - Kontejnery umění*, *Monology – Variace na nevěsty*, jednodenní bytová výstava *Chlup ve víně, hrušková lilie, já se du zeptat*, atd.).

Kurátorstvím jako uměleckým „koučingem“ se hodlá zabývat i ve svém bakalářském a případně následně magisterském projektu. Není mi momentálně známo, co přesně bude obsahem její bakalářské obhajoby a v jaké formě bude svoje dílo prezentovat, no tematické směřování, které zatím načrtla akceptuji.

V případě, že okrom akceptace projektu bude nutné udělit i známku, a když se obhajoby bakalářské práce Kateřiny Olivové nebudem moci osobně zúčastnit, prosím váženou komisi o souhlas s jedním z mnou navržených postupů:

- 1.) Studentku hodnotím známkou, která je o stupeň vyšší, než by si udělila sama.
- 2.) Výstup z obhajoby oznámkuji záznamu, nejpozději do 18. 6. 2010.

Ďakujem Kateřině za zajímavou zkušenost a komisi za spolupráci.

Mgr. Barbora Šedivá, PhD.

V Brně, 8. 6. 2010